

ACTA

REUNIÓ DE LA COMISSIÓ CONSULTIVA DEL PARC DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR

Data: **Dimarts, 19 de juny de 2012**
Hora: **17:00**
Lloc: **Ajuntament Vell de Calella**

President: **Sr. Ramon Espinach Grau**
Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona

Secretari: **Sr. Antoni Bombí Arnau**
Director del Parc del Montnegre i el Corredor

Assistents : *vegi's annex*

Ordre del dia

1. Aprovació de l'acta de la reunió anterior.
2. Informe de gestió. Principals activitats realitzades.
3. Donar compte sobre el desenvolupament del procés de revisió del Pla Especial.
4. Torn de paraules.

Desenvolupament de la sessió

Dóna la benvinguda als assistents el Sr. Espinach, que expressa el seu agraïment a l'Ajuntament de Calella per acollir aquesta sessió de la comissió tot excusant la presència del Sr. Jordi Sitjà, regidor de Territori i Medi Ambient. Explica que Calella és un dels cinc municipis del Maresme que han demanat d'incorporar-se al Parc del Montnegre i el Corredor en el marc del procés de revisió del Pla Especial. Tot seguit fa la presentació del nou Coordinador d'àmbit d'Espais Naturals (Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona), el Sr. Reca Vidiella Roca.

A continuació, passa al primer punt de l'ordre del dia, en el qual s'acorda donar l'acta de la darrera reunió per aprovada i dóna la paraula al Sr. Bombí que desenvoluparà els continguts del segon punt de l'ordre del dia, en el qual es vol donar compte de les principals actuacions dutes a terme durant l'exercici en curs.

El Sr. Bombí inicia la seva intervenció recordant als assistents que el programa d'actuacions 2012 va ser elaborat, tal i com s'ha vingut fent en els darrers anys, després d'haver mantingut una ronda de reunions amb els equips de govern de tots els municipis de l'àmbit del parc amb l'objectiu de recollir les seves inquietuds i propostes. Una vegada elaborat el programa va ser enviat a totes les entitats a finals de desembre del 2011. L'informe de gestió que a continuació es presenta farà esment a les actuacions més destacades executades o iniciades durant el primer semestre.

En relació al **programa de conservació**, es refereix a l'execució de treballs duts a terme en el marc del conveni amb l'Obra Social de La Caixa (que ha estat renovat per un any més amb una inversió prevista al Montnegre i el Corredor d'uns 160.000 €) corresponents als plans d'ordenació i millora d'àmbits de ribera a les valls a Olzinelles, Fuirosos, Ramió i Pineda. Detalla diverses actuacions enfocades a la recuperació dels boscos de ribera autòctons i a la recuperació de prats i antics camps de conreu que havien estat abandonats o bé transformats en plantacions d'espècies de creixement ràpid, com ara plàtans o pollancre. Explica les repercussions positives que té la recuperació dels espais oberts tant pel que fa a la conservació de la diversitat biològica com al foment de les activitats agroramaderes, a la lluita contra els incendis forestals o a la recuperació dels cabals superficials de les rieres.

Es mostren imatges d'un actuació recentment realitzada a la vall de Fuirosos i el Sr. Bombí explica que els tronc aprofitables dels pollancre i dels pins insignes que han estat talats van a la serradora, bàsicament per a l'obtenció de fusta. Els tronc torts, els de menor diàmetre i bona part del brancatge s'acumulen en piles i es deixen assecar sobre el terreny. Una vegada assoleixen la humitat adequada, són triturats en el mateix bosc obtenint-se *estella*, que és un tipus de biomassa forestal que s'utilitza com a font d'energia en instal·lacions de calefacció mitjanes i grans. L'avantatge de l'ús d'*estella* o *pèl·let* en instal·lacions de calefacció (en relació a cremar llenya) és que permeten l'automatització del sistema.

Diu que la biomassa forestal és una font d'energia renovable que pot arribar a tenir gran importància en un país tan boscós com el nostre. Un dels objectius estratègics del parc i, en general, de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat és el d'impulsar l'aprofitament i la utilització de biomassa de manera compatible amb la conservació. En aquest sentit, per tal de donar a conèixer aquests tipus d'instal·lacions i contribuir a estimular-ne la demanda, s'ha previst d'instal·lar una caldera de biomassa forestal (d'estella) en un equipament del parc: l'allotjament rural Can Pica (Hortsavinyà, Tordera). Aquest projecte demostratiu es vol executar l'any 2012 en el marc del conveni amb l'Obra Social de La Caixa, amb la voluntat de divulgar i donar a conèixer el procés complet d'obtenció d'energia de manera sostenible a partir dels recursos forestals de la pròpia finca.

Pel que fa a la campanya de vigilància d'estiu, que es va iniciar el passat 1 de juny i finalitzarà el 12 de setembre, exposa que les condicions meteorològiques d'aquest any es presenten poc favorables i mostra un gràfic on s'il·lustra el dèficit hídric observat durant el primer semestre. Remarca que, tot i

que la majoria de partides del pressupost han sofert retallades en relació a l'any 2011, enguany s'han mantingut els recursos econòmics destinats a prevenció d'incendis. Especifica que el dispositiu de prevenció del parc està format per 21 persones contractades durant l'estiu (9 vigilants per a 3 vehicles pick-up de primera intervenció, 8 guaites per a les 4 torres, 2 coordinadors i 2 operadors de comunicacions) que s'afegeixen als efectius habituals del parc.

Explica que s'ha treballat per a intensificar la coordinació amb altres administracions i agents implicats. Diu que l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la DB disposarà de 5 vehicles tot-terreny lleugers amb un informador, que faran rutes al sector del Maresme i confirma la presència, un estiu més, de l'helicòpter bombarder dels Bombers de la Generalitat a l'heliport d'estiu de Can Bosc. També dóna compte de l'acord que s'ha assolit per a poder utilitzar en situacions de risc les torres de guaita dels bombers (Corredor, Turó Gros del Montnegre i Miralles) en cas que no estiguin cobertes pel seu personal.

Pel que fa a infraestructures de prevenció d'incendis, explica que s'ha vetllat per a garantir l'operativitat de la xarxa viària de prevenció i dels punts d'aigua. Informa que la Generalitat de Catalunya està duent a terme els treballs necessaris per a crear un nou tram de 2 km de la franja carenada de baixa combustibilitat a Tordera. Amb aquesta actuació i exceptuant un petit segment (en un vessant amb molt pendent) del sector central del Montnegre quedarà completada la franja transversal i carenada al llarg de tot l'àmbit del parc (35 km). També comenta com s'està fomentant l'ús de ramats per al manteniment permanent dels espais oberts i les franges de baixa combustibilitat.

En relació a la conservació i difusió del patrimoni cultural dóna compte de la instal·lació de dos plafons explicatius al Molinot i el Pou de Glaç de Canyamars (Dosrius). També s'està treballant en disseny i maquetació d'elements similars al Molí i al Forn de Calç de Can Marquès (Tordera), al volcà de Sant Corneli (Fogars de la Selva), a les inscultures del Pla de Forcs (Sant Iscle de Vallalta) i a Sant Martí de Montnegre (Sant Celoni).

A continuació i entrant a exposar les actuacions vinculades al **programa de foment del desenvolupament i de la participació**, el Sr. Bombí fa referència a diverses línies de treball orientades al foment del desenvolupament. Així, dóna compte de la participació en una jornada tècnica organitzada pel Consorci Forestal de Catalunya sobre el cirerer al Montnegre, on es van exposar els resultats obtinguts d'un estudi encarregat per la diputació, que tenia l'objectiu de determinar el potencial del cirerer per a l'obtenció fusta de qualitat (fullola o serra de primera). També explica la col·laboració del parc i l'Associació de Propietaris en una prova pilot de trampeig contra el corc del suro (*Coraebus undatus*) que està duent a terme la DG del Medi Natural i Biodiversitat de la Generalitat de Catalunya: aquest escarabat afecta l'alzina surera, devaluant substancialment el valor del suro i provocant importants pèrdues econòmiques en cas d'afectació. La prova consisteix en la col·locació de trampes amb atraients químics i cromàtics (aproximadament unes 600 a les suredes del Montnegre i el Corredor) i el posterior seguiment de les captures, amb l'objectiu d'analitzar-ne l'efectivitat.

Dóna a conèixer que el Parc del Montnegre i el Corredor participa per primera vegada en el programa Parc a Taula, que funciona des de fa anys en altres espais protegits. Aquest programa pretén contribuir a la dinamització socioeconòmica del territori amb la promoció de productors i artesans i la implicació de restauradors. Bé i que tota la informació està disponible a Internet, anualment s'edita una guia amb la voluntat de donar-ne àmplia difusió. La guia editada l'any 2012 inclou, per primera vegada, cinc restaurants i un allotjament dels municipis de l'àmbit del parc. En properes edicions es vol estendre aquest programa incorporant altres productors i empreses de serveis de restauració i acollida que hi vulguin participar.

El Sr. Bombí també informa de l'adquisició d'un tendal o petita carpa per facilitar i dignificar la presència del parc en fires i mercats locals. Enguany s'ha participat en la Fira de Sant Antoni d'Arenys de Munt (22 de gener), el Mercat del Ram de Tordera (1 d'abril), la Diada de la Maduixa i el Vi de Sant Iscle de Vallalta (6 de maig) i la Fira de la Maduixa a Arenys de Munt (13 de maig).

Quant a les polítiques culturals, es fa ressò de la trobada d'escolars (17, 18 i 19 d'abril) inclosa en el programa Viu al Parc. Com en les edicions anteriors s'ha celebrat a Hortsavinyà, havent-hi participat uns 1.200 alumnes de cinquè de primària de 34 escoles dels municipis del parc. Tanmateix, informa de la celebració, dins una nova edició del cicle Poesia als Parcs en el qual participen tretze espais naturals protegits de Catalunya i Sardenya, d'un acte de lectura musicada de poemes a la Font del Pradelló (Olzinelles, Sant Celoni) el proper 23 de setembre.

Referint-se a les principals activitats que s'estan a duent a terme enguany dins el **programa d'ús social**, informa de diverses actuacions realitzades en indrets estratègics del parc. Així, a l'entorn de Sant Martí de Montnegre s'han fet millores en el tram de pista que va de l'aparcament fins a l'església, amb la creació d'una banda lateral exclusiva per a vianants. També s'han habilitat dues places d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda prop del recinte. Per concloure aquest conjunt d'intervencions, resta completar la senyalització i instal·lar plafons explicatius.

A l'entrada de parc des de Pineda, a l'alçada del molí de can Marquès (Sant Pere de Riu, Tordera) s'ha instal·lat un plànol del parc i renovat la senyalització per incorporar les demandes expressades pels veïns. Com ja s'havia comentat en altres ocasions, s'està intentant tancar un acord de col·laboració amb l'Ajuntament de Tordera i l'associació de veïns per situar en aquest mateix punt un o dos mòduls de bústies i dur a terme altres millores complementàries.

Tot seguit, el Sr. Bombí, dona compte d'algunes accions enfocades a facilitar l'accessibilitat dels espais exteriors a usuaris amb problemes de mobilitat. En aquest sentit, als equipaments del Corredor (centre d'informació al Santuari i àrea d'esplai) s'ofereix el servei de préstec gratuït de material adaptat: handbikes (tricicles amb tracció a les mans) i terceres rodes (que s'adapten a les cadires de rodes convencionals per a millorar-ne l'estabilitat). D'altra banda, els equipaments centrals del parc també disposen de dossiers educatius adaptats en braille i mapes del parc en relleu per a usuaris invidents o amb deficiències visuals. Per a aquest mateix col·lectiu, s'està dissenyant un itinerari adaptat al sector d'Hortsavinyà.

En relació al desenvolupament de la xarxa d'itineraris del parc, exposa que s'ha renovat la senyalització dels itineraris del Pont de la Vila (Mataró) i del torrent d'en Puig al Corral (Arenys de Munt) i s'ha dissenyat un nou itinerari a Sant Iscle de Vallalta que arribarà al Pla de Forcs. També diu que estan en procés d'edició els fulletons dels itineraris de La vall de la riera de Pineda (Pineda i Tordera) i de Les Torrenteres (Sant Cebrià de Vallalta).

Finalitzant amb les actuacions relacionades amb l'ús públic, informa del programa de Passejades guiades 2012. Enguany s'han programat 29 passejades, de març a novembre, destinades a difondre els valors naturals i culturals del parc. Des l'any 2011 aquestes excursions guiades han deixat de ser gratuïtes (el preu actual és de 3 € pels adults i 2 € pels menors) i, tot i haver-se produït un lleuger descens de la participació amb la implantació de la nova tarifa, segueix havent-hi força demanda. La valoració que fan els usuaris d'aquesta activitat és molt bona.

Acomplert el balanç de gestió i la presentació de les principals activitats, el Sr. Bombí, com a tercer punt de l'ordre del dia, passa a donar compte del desenvolupament del procés de revisió del Pla Especial.

Explica que, com ja s'havia informat en anteriors comissions, aquest procés es va aturar durant l'any 2011 amb motiu de la celebració d'eleccions municipals i la renovació dels equips de govern municipals. En aquest moments un aspecte clau que cal resoldre abans de reprendre el camí iniciat és determinar, amb les administracions implicades, quin haurà de ser el tractament i l'escenari de futur de les urbanitzacions fora d'ordenació que finalment quedin incloses dins el parc. Fet això, es podrà

consensuar amb els 18 municipis la proposta definitiva de límits i reiniciar el Pla de Participació amb les entitats, els sectors econòmics i els propietaris.

No obstant això, el Sr. Bombí aclareix que l'equip tècnic responsable encarregat de la redacció del nou pla segueix treballant en la redacció de la futura normativa i en l'elaboració d'una proposta de zonificació, dissenyada amb l'objectiu de garantir la protecció dels elements d'alt interès ecològic i paisatgístic.

Dit això, s'obre la ronda d'intervencions corresponent al darrer punt de l'ordre del dia.

Per completar les dades aportades i en relació als recursos destinats al Pla de Prevenció d'Incendis, el Sr. Espinach destaca que, tant al Montnegre-Corredor com en els altres espais gestionats per la Diputació de Barcelona, no s'ha produït cap mena de retallada en relació a l'exercici anterior. Es a dir, que el dispositiu de vigilància d'estiu manté una durada, un nombre d'efectius i una despesa associada similars als de l'any 2011.

El Sr. Espinach també assenyala que la partida econòmica destinada a subvencions també ha tingut una dotació econòmica idèntica a la de l'exercici anterior. Tota manera, s'han modificat els criteris d'atorgament d'algunes línies de subvenció amb l'objectiu d'incrementar l'import de les ajudes reduint-ne el nombre (els particulars o empreses que havien gaudit de 2 ajuts durant els darrers 3 anys, han quedat exclosos). D'aquesta manera es vol evitar que les quantitats atorgades, en quedar sovint molt reduïdes, deixin de ser un incentiu suficient per a l'execució de les inversions previstes. Així, al Parc del Montnegre i el Corredor a l'any 2012 s'han atorgat 30 subvencions de les 37 demanades, amb un coeficient de reducció sobre els imports sol·licitats molt menor (del 46%, quan a l'any 2011 arribava al 70%) i, per tant, amb un lògic increment del nivell de satisfacció dels beneficiaris.

A continuació, intervé la Sra. Carmen Ramos (Associació de Veïns de Sant Pere de Riu) qui expressa la sensació d'abandonament per part de l'administració que experimenten els residents de la urbanització Can Soler. Diu que, entre d'altres mancances, els camins d'accés al sector de Can Soler no es repassen si no ho fan els veïns i que els boscos estan molt bruts. Respon el Sr. Bombí indicant que, des del parc i en relació als camins, solament existeix el compromís de repassar periòdicament la xarxa viària de prevenció d'incendis i que els camins d'accés a Can Soler no en formen part. El Sr. Rasche afegeix que no es poden atendre situacions particulars i que són els residents els que normalment es preocupen de repassar els camins que duen als seus habitatges. El Sr. Vidiella aclareix que la diputació no té competències en aquestes qüestions, com tampoc en té en el que es refereix a la qualificació urbanística de Can Soler, que és un assentament fora d'ordenació.

Es fan diversos comentaris sobre les urbanitzacions irregulars i sobre possibles alternatives per a resoldre en el futur aquest assumpte. El Sr. Espinach reconeix que aquestes situacions són el resultat, en bona part dels casos, de l'especulació i, tanmateix, de la inacció de les administracions. Diu que l'actual legislació urbanística defineix clarament quines són les prerrogatives i les obligacions dels propietaris d'edificacions fóra d'ordenació, com ara que solament són admissibles les obres de reparació o conservació necessàries per a la salubritat i la seguretat de les persones, sense que això comporti un increment del valor d'expropiació. Expressa la seva convicció que, malgrat que la Diputació de Barcelona no té competències urbanístiques des de l'any 2001, seguirà fent el seu paper de suport als municipis i, en el marc del procés de revisió del Pla Especial, intentarà contribuir juntament amb les administracions competents -ajuntaments i Generalitat de Catalunya- a trobar la manera més adequada d'enfocar el tractament que han de tenir els assentaments irregulars que quedin inclosos en l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor.

La Sra. Encarna López (Associació de Veïns de Sant Pere de Riu) explica, en relació a les bústies que els veïns volen instal·lar a l'entrada de Sant Pere de Riu, que atenent al nombre de residents que en desitgen, creu que serà necessari disposar de dos mòduls. També diu que convindria incloure la urbanització Can Soler en els rètols direccionals que hi ha a l'entrada de parc. El Sr. Bombí diu que el

contingut dels rètols recentment instal·lats és va acordar amb els veïns i que, quan calgui renovar-los, es tindrà en compte aquesta proposta.

El Sr. Francesc Vivas (Amics de Santa Maria del Montnegre) diu que ha quedat molt bé la intervenció que s'ha fet a l'entorn de Sant Martí de Montnegre. Suggereix que seria bo senyalitzar la font del Rector i, en relació a les torres de vigilància de prevenció d'incendis, opina que la del Turó Gros del Montnegre, gestionada pels Bombers, ofereix una magnífica cobertura de bona part del parc.

Sr. Josep Canals (Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor) pregunta si les tres torres gestionades pels Bombers estan operatives, a la qual cosa el Sr. Bombí respon dient que des de l'1 de juny estan en funcionament. Afegeix que en virtut l'acord assolit amb Bombers, aquestes torres de guaita podran ser utilitzades per personal del parc en situacions de risc, quan la vigilància no estigui garantida amb el personal contractat per Bombers de la Generalitat.

El Sr. Francesc Vivas comenta que caldria donar instruccions al personal del parc que fa tasques de vigilància perquè retirin pedres i troncs que, sovint, destorben el pas dels vehicles pels camins. El Sr. Bombí diu que durant els primers dies de la campanya els vigilants prioritzen les tasques de reconeixement del territori i que, més endavant i sempre que el risc d'incendis sigui baix, se'ls demana que facin algunes tasques de manteniment de la xarxa viària que estan al seu abast.

El mateix Sr. Vivas fa una valoració molt positiva dels resultats pedagògics de l'escola rural d'Hortsavinyà. Manifesta que, en uns moments en què és incerta la seva continuïtat, caldria vetllar per garantir-ne la permanència. El Sr. Rasche diu que l'escola s'allotja en una instal·lació de caràcter provisional i que convindria de legalitzar. El Sr. Vidiella diu que la decisió sobre la continuïtat de l'escola sobrepassa les atribucions dels gestors del parc i que qualsevol resolució és en mans del Departament d'Ensenyament.

I essent les 18:30 h i sense haver-hi més temes que tractar, es dona per finalitzada la reunió de la Comissió Consultiva del Parc del Montnegre i el Corredor.

ANNEX: Relació d'assistents a la reunió

<i>President</i>	Sr. Ramon Espinach Grau	Diputació de Barcelona
<i>Secretari</i>	Sr. Antoni Bombí Arnau	Diputació de Barcelona

Representants de les entitats

Sra. Encarna López Gallego	A.A. V.V. Sant Pere de Riu
Sra. Carmen Ramos	A.A. V.V. Sant Pere de Riu
Sr. Francesc Vivas Llorens	Amics de Santa Maria del Montnegre
Sr. Josep Suñer Sabaté	Amics de Santa Maria del Montnegre
Sr. Josep Canals	Ass. de Propietaris del Montnegre i el Corredor
Sr. Lluís Barri	Associació d'Amics del Museu de Calella
Sr. Josep Pla Jubay	Centre d'Estudis de Sant Cebrià CESC
Sra. Marta Miralles Cassina	Centre de Documentació de Sant Celoni
Sra. Rosa Galí Escarpenter	Centre Excursionista de Dosrius
Sr. Josep M. Roqué	Consorti Forestal de Catalunya
Sr. Pere González	Creu Roja de Sant Celoni i Baix Montseny
Sra. Magda Bes	La Gàrgola
Sra. Marta Comerma Gómez	Museu de Mataró Secció de Ciències
Sr. Joan Manel Riera Vidal	Societat Catalana d'Educació Ambiental
Sr. Joan Basart	V.A.M.M.A.
Sra. Josefa Quintela	V.A.M.M.A.

Altres assistents

Sr. Reça Vidiella Roca	Coordinador d'àmbit d'Espais Naturals DB
Sr. Quique Rasche	Cap de la Direcció Territorial Oriental de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals DB